

Valsts adrešu reģistra pārskats uz 2013.gada 1.janvāri

ANOTĀCIJA

Valsts adrešu reģistra pārskats no Valsts adrešu reģistra informācijas sistēmas.
Rīga, Valsts zemes dienests, Kadastra un reģistru departaments, Datu analīzes un apmaiņas daļa, Adrešu reģistra daļa - 2013.

Valsts adrešu reģistra pārskats sniedz informāciju par Valsts adrešu reģistra sadarbības partneriem, adrešu sadalījumu pēc adresācijas objektu veidiem, Valsts adrešu reģistra aizpildījumu un administratīvi teritoriālo iedalījumu.

Valsts adrešu reģistra pārskata sagatavošanai izmantoti Valsts adrešu reģistra un Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas dati uz 2012.gada 31.decembri.

IEVADS

Adrešu reģistrs ir valsts informācijas sistēma, kuras pārzinis un turētājs, saskaņā ar Latvijas Republikas 2008.gada 18.decembra Administratīvo teritoriju un apdzīvotu vietu likumu un Ministru kabineta 2009.gada 3.novembra noteikumiem Nr.1269 "Adresācijas sistēmas noteikumi", ir Valsts zemes dienests (turpmāk – Dienests).

Valsts adrešu reģistra informācijas sistēmā (turpmāk – Adrešu reģistrs) adreses reģistrē pamatojoties uz normatīvajiem aktiem vai attiecīgās pašvaldības domes vai domes pilnvarotas institūcijas lēmumu.

Šobrīd tiek izdalīti 11 adresācijas objektu tipi, kurus apstiprina 3 veidos:

<p><u>Ar likumu:</u></p> <ul style="list-style-type: none">○ apriņķus;○ republikas pilsētas;○ novadus;○ novada pilsētas;○ novada pagastus.	<p><u>Ar novada domes lēmumu:</u></p> <ul style="list-style-type: none">○ ciemus;○ ielas.	<p><u>Ar pašvaldības domes vai pašvaldības domes pilnvarotas institūcijas lēmumu:</u></p> <ul style="list-style-type: none">○ viensētas;○ ēkas;○ apbūvei paredzētas zemes vienības;○ telpu grupas(dzīvokļus).
--	---	---

Adrešu reģistra pārskats sniedz informāciju par:

- informācijas sistēmām ar kurām notiek datu apmaiņa;
- lielākajiem sadarbības partneriem;
- adrešu sadalījumu pēc adresācijas objektu veidiem;
- reģistrēto objektu intensitāti;
- adrešu sadalījumu pa administratīvajām teritorijām;
- administratīvi teritoriālo iedalījumu.

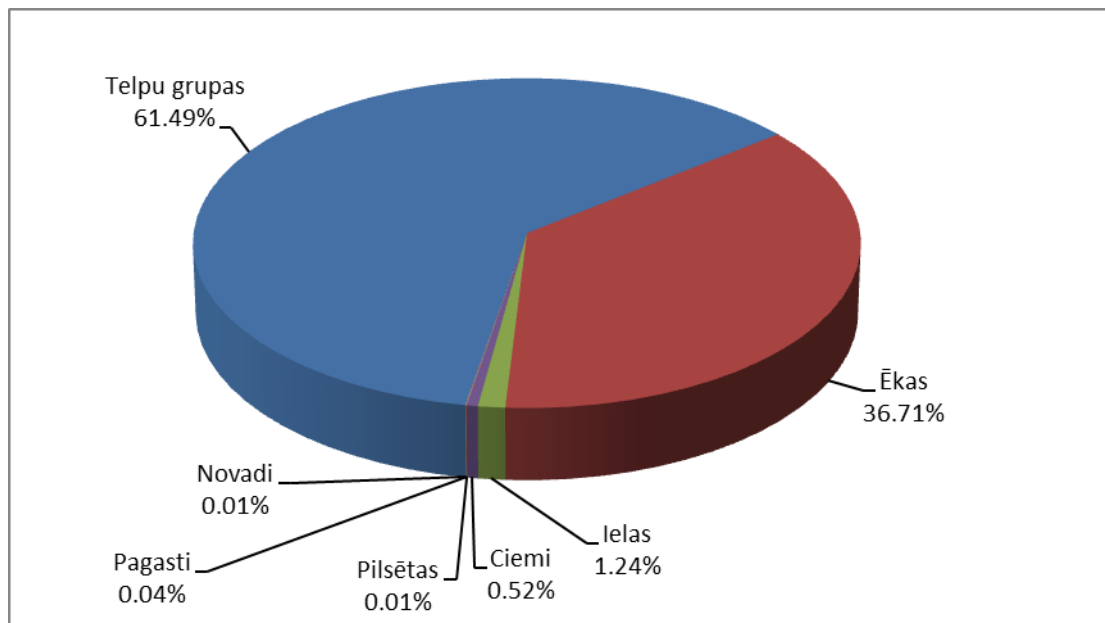
Adrešu reģistra pārskata sagatavošanā izmantoti Adrešu reģistra un Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas (turpmāk - NĪVK IS) dati, kas uzkrāti līdz 2012.gada 31.decembrim. Adrešu reģistra pārskatu sagatavojis Dienesta Kadastra un reģistru departaments.

Adrešu reģistra informācijas sistēmas sadarbības partneri un lietotāji

Adrešu reģistra datus iespējams saņemt slēdzot sadarbības līgumu vai bez maksas aplūkot Dienesta datu publicēšanas portālā www.kadastrs.lv.

Šobrīd Adrešu reģistra dati, pamatojoties uz noslēgto starpresoru vienošanos vai līgumu, tiek nodoti 20 valsts iestādēm, kā arī visām 119 pašvaldībām (1.attēls). Datu nodošana notiek elektroniskā veidā vienu reizi dienā vai atkarībā no noslēgtā līguma un datu saņēmēja vēlmēm.

2.attēls

1.tabula

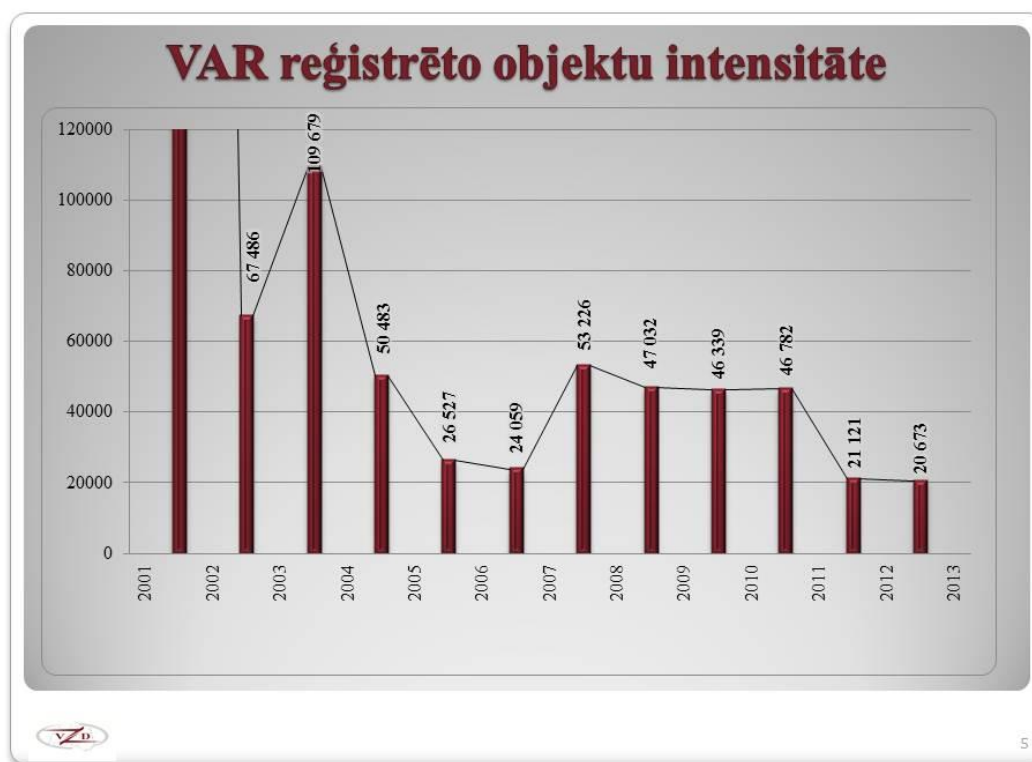
reģistrēto objektu skaits

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Telpu grupas	681 183	690 081	709 297	715 071	719 527	727 992	752 583	778 984	813 866	831 061	829 916	835 758
Ēkas	217 447	269 325	338 321	376 697	395 144	409 153	434 181	451 283	471 346	489 992	491 553	498 906
Ielas	12 277	12 637	13 337	13 881	14 655	15 047	15 639	16 041	16 427	16 555	16 720	16 843
Ciemi	8 457	8 360	7 816	7 814	7 831	7 842	7 724	7 665	7 628	7 505	7 267	7 006
Pilsētas	77	77	77	77	77	77	77	77	77	76	76	76
Pagasti	512	512	512	510	509	502	502	502	500	499	497	497
Novadi	10	15	18	26	26	35	36	38	109	109	110	110
Rajoni	26	26	26	26	26	26	26	26	0	0	0	0
Kopā	919 989	981 033	1 069 404	1 114 102	1 137 795	1 160 674	1 210 768	1 254 616	1 309 953	1 345 797	1 346 139	1 359 196

VZD

3

Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, 2012.gadā Adrešu reģistrā no jauna reģistrēto objektu skaits ir saglabājies līdzīgs - reģistrēti 20 673 jauni objekti (3.attēls).

2001.gadā tika veikta pirmreizējā datu migrācija uz Adrešu reģistru.

Informācija tika atlasīta no 7 dažādiem avotiem:

- Valsts ieņēmumu dienesta
- Iedzīvotāju reģistra
- NĪVK IS
- Nekustamo īpašumu tirgus informācijas sistēmas
- Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras
- Uzņēmumu reģistra
- Atsevišķu pašvaldību informāciju sistēmām

Migrācijas rezultātā Adrešu reģistrā tika reģistrēti aptuveni 920 000 adresācijas objekti. Uz doto brīdi Adrešu reģistrā ir reģistrēti 1 359 196 objekti. Katru gadu Adrešu reģistrā tiek reģistrēti jauni adresācijas objekti, kā arī veikta esošo datu aktualizācija. 2012.gadā tika reģistrēti 20 673 jauni adresācijas objekti, kā arī aktualizētas ziņas par 33 139 adresācijas objektiem.

Valsts adrešu reģistra sadarbība ar pašvaldībām un datu kārtošana

Adrešu reģistra speciālisti veic sistemātisku darbu, lai nodrošinātu adrešu datu kvalitāti un adresācijas objektu nosaukumu un numuru atbilstību normatīvo aktu prasībām, kā rezultātā tika sagatavoti un nosūtīti pašvaldībām ziņu sniegšanas vai precizēšanas pieprasījumi par trūkstošām adresēm Adrešu reģistrā un Adresācijas sistēmas noteikumiem neatbilstošām adresēm.

2012. gadā tika analizēti 33 139 kadastra objekti, kam vēsturiski NĪVK IS ir bijušas norādītas adreses. VAR tika reģistrētas aptuveni 3 600 adreses, bet pašvaldībām tika nosūtīta informācija par 8 140 kadastra objektiem, kam adrese nav piešķirta.

Adrešu reģistra telpiskos datus izmanto dažādas iestādes un uzņēmumi, tajā skaitā operatīvie dienesti. Lai varētu ātri un nepārprotami noteikt adresācijas objekta atrašanās vietu valstī, Dienestam ir jānodrošina visu Adrešu reģistra teksta daļā reģistrēto adresācijas objektu attēlošanu kartē, reģistra datu bāzē saglabājot objektu koordinātas. 2012.gadā, uzlabojot adrešu datu kvalitāti, par 42% samazināts to ēku skaits, kas Adrešu reģistrā nebija telpiski attēlotas. 2012.gada 31.decembrī telpiski attēlotas bija 98% ēku no teksta daļā reģistrētajām ēkām.

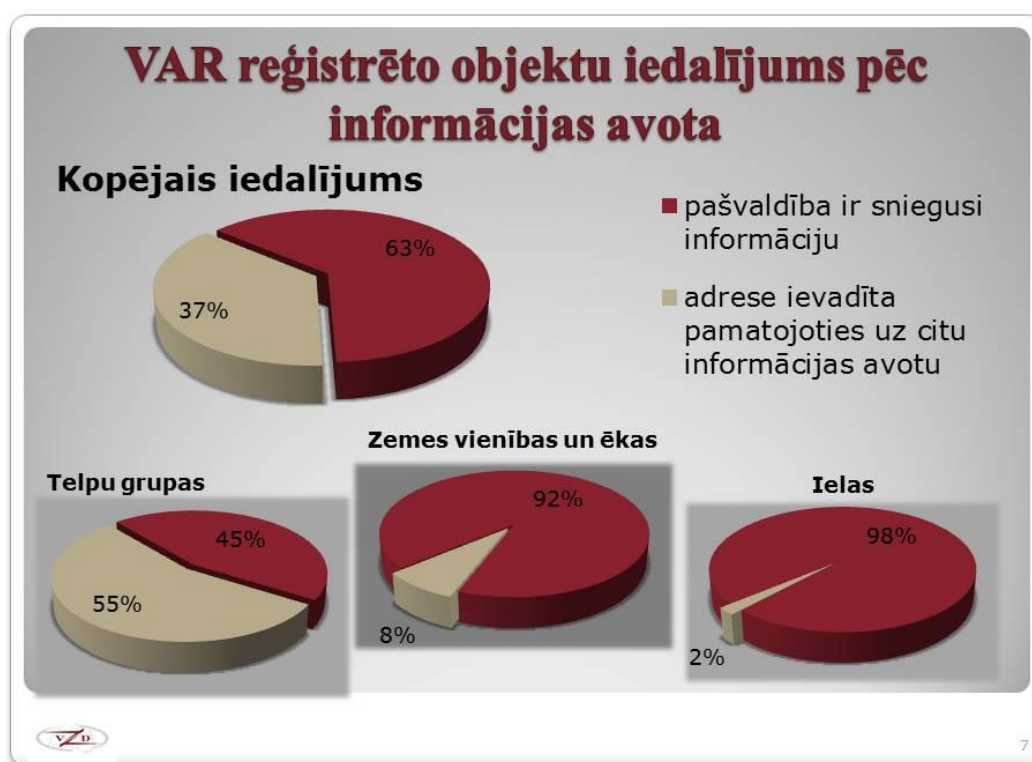
Ciemi, kuros nav reģistrēta neviena ēka

Spēkā esošie normatīvie akti nosaka, ka ciema statusu piešķir un atceļ novada dome, pamatojoties uz vietējās pašvaldības teritorijas plānojumu, kurā noteiktas ciema robežas un pamatota ciema izveides nepieciešamība. 2012.gada 31.decembrī VAR bija reģistrēti 7006 ciemi. Adrešu reģistrā telpiski bija attēlotas 1 369 ciemu robežas, kas sastāda 19% no kopējā ciemu skaita.

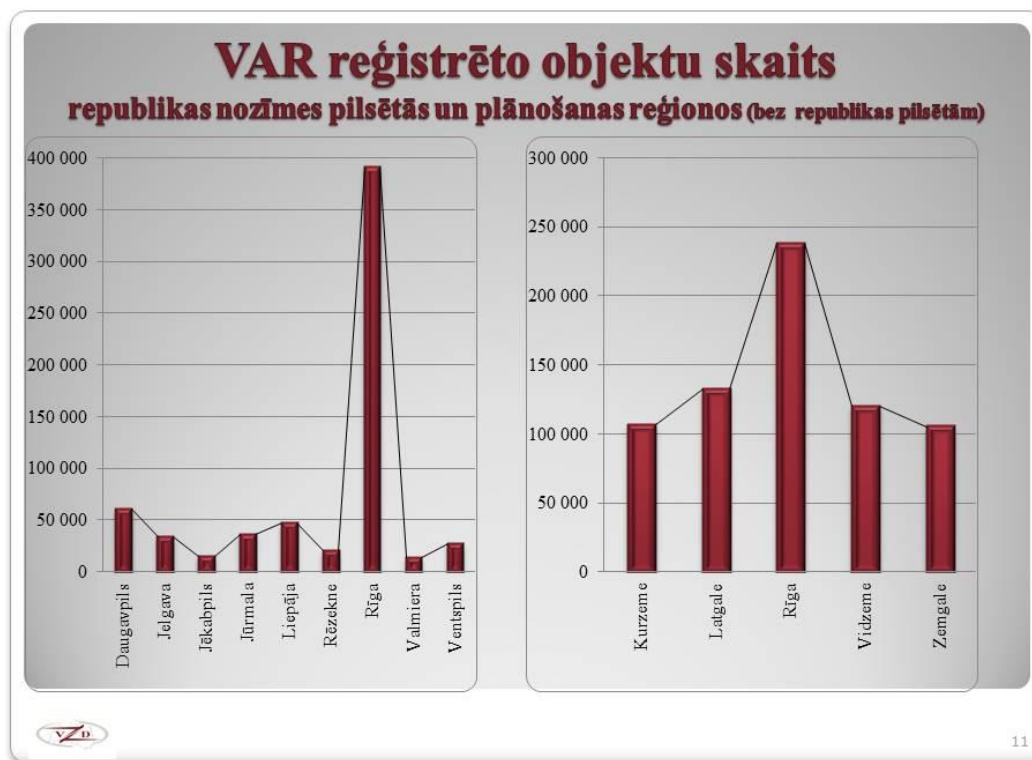
Jau 2011. gadā Dienests nosūtīja pašvaldībām informāciju par 530 ciemiem, kur nav reģistrēta neviena ēka. Šādi ciemi pārsvarā atrodas Latgalē. Pašvaldības daļu ciemu likvidēja un uz 2012.gada 31.decembri Adrešu reģistrā bija 340 ciemi, kuros nav reģistrēta neviena ēka.

2012.gada beigās pašvaldības bija sniegušas informāciju par 63% no Adrešu reģistrā kopā reģistrētajiem objektiem (4.attēls). Tas ir par 1% vairāk nekā pagājušajā gadā.

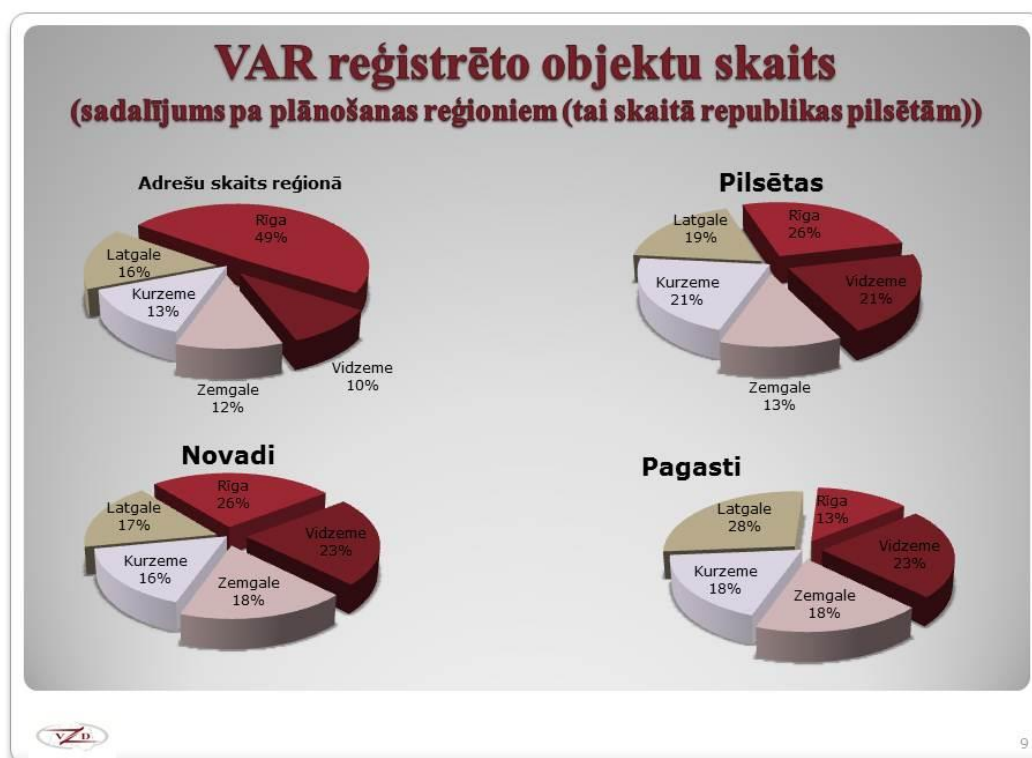
4.attēls

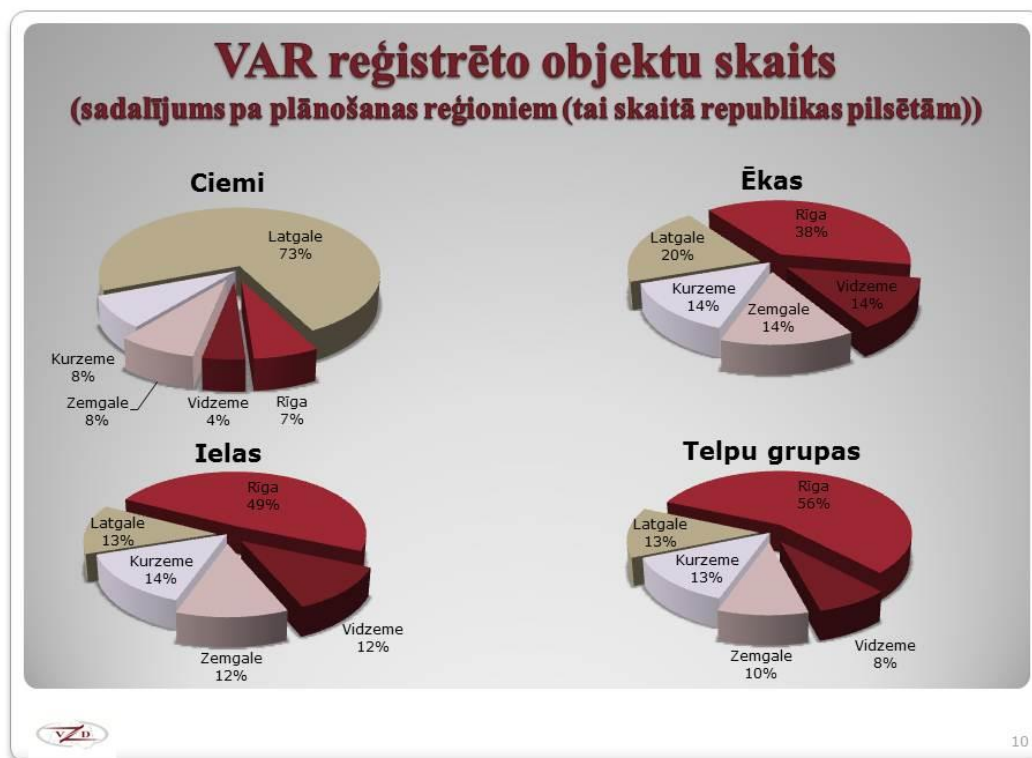

Salīdzinoši visvairāk adresācijas objektu ir reģistrēts Rīgas pilsētā, kā arī Rīgas plānošanas reģionā. (5.attēls).

Lai gan Rīgas pilsētā un Rīgas plānošanas reģionā ir visvairāk adresācijas objektu, Rīgas plānošanas reģionā ir vismazākais skaits pagastu un ciemu. Savukārt vislielākais ciemu skaits ir registrēts Latgalē (6. un 7.attēls).

Administratīvi teritoriālā reforma

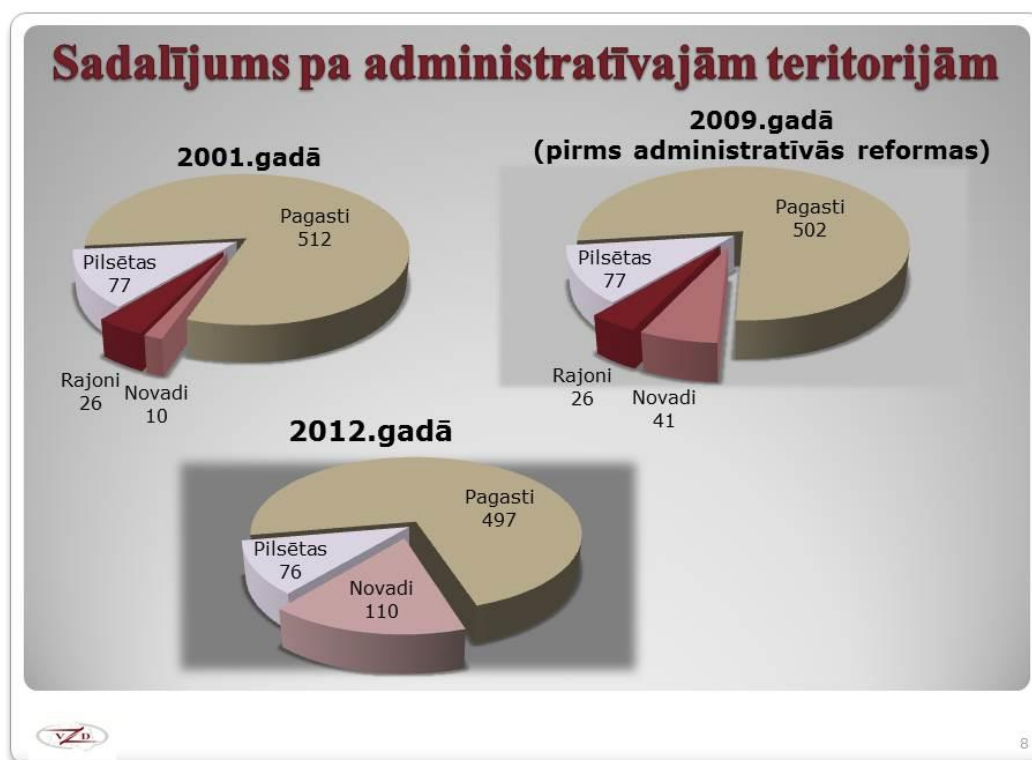
Līdz 2009.gada 1.jūlijam (skatīt 8.attēlu) Latvijas administratīvo teritoriju iedalījumā bija vērojamas nelielas izmaiņas, piemēram, atsevišķu pagastu pārveidošana par novadiem, vai arī vairāku pagastu apvienošana vienā novadā.

Būtiskākās izmaiņas Latvijas administratīvo teritoriju iedalījumā tika veiktas 2009.gada 1.jūlijā, kad, atbilstoši 2008.gada 18.decembra likuma "Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums" noteiktajām prasībām, administratīvās reformas ietvaros tika likvidēti rajoni un izveidoti 109 novadi.

2010.gada 15.februārī stājās spēkā 2010.gada 1.janvāra likums "Grozījumi Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumā", ar kuru pilsētu lauku teritorijas tika pārsauktas par pagastiem, Valmieras novads tika pārdēvēts par Kocēnu novadu, Sedas pilsētas lauku teritorija tika pievienota Jērcēnu pagastam, savukārt Kalnciems zaudēja pilsētas statusu.

2011.gada 3.janvārī stājās spēkā 2010.gada 16.septembra likums "Grozījumi Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumā", ar kuru Mērsraga pagasts atdalījās no Rojas novada un tika izveidots Mērsraga novads.

2011.gada 3.augustā stājās spēkā 2011.gada 1.jūlija likums „Grozījumi Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumā”, ar kuru Kubuļu pagasta nosaukums tika mainīts uz Kubulu pagastu un Sidrabenes pagasta nosaukums tika mainīts uz Salgales pagastu.

Administratīvo teritoriju robežu aprakstu sagatavošana

Pamatojoties uz Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumā doto uzdevumu un atbilstoši Ministru kabineta 2012.gada 27.marta noteikumiem Nr.216 „Administratīvo teritoriju un to teritoriālā iedalījuma vienību robežu noteikšanas, kā arī aprakstu sagatavošanas un aktualizēšanas kārtība” Dienests 2012.gadā turpināja 2011.gadā uzsākto darbu pie republikas pilsētu un novadu robežu aprakstu sagatavošanas un to saskaņošanas ar pašvaldībām. 2012.gadā tika sagatavoti un nosūtīti pašvaldībām saskaņošanai 60 administratīvo teritoriju robežu apraksti. 2012.gada 6.decembrī Valsts sekretāru sanāsmē tika izsludināts Ministru kabineta noteikumu projekts „Noteikumi par republikas pilsētu un novadu administratīvo teritoriju robežu aprakstu apstiprināšanu”.